

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 8T/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2523010011
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kondllová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2023:2523010011.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou JUDr. Andreou Kondllovou v trestnej veci obžalovaného R. Š. pre jednočinný súbeh zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona na hlavnom pojednávaní konanom dňa 22. februára 2023 takto

rozhodol:

Obžalovaný

R. Š., nar. XX.X.XXXX U. T., trvale bytom F. XXX, t. č. vo väzbe v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov,

sa uznáva za vinného, že

v čase asi o 17:30 hod. dňa XX.X.XXXX U. T. W. G. Š., na pozemku rodinného domu s popisným číslom 4 ako nájomník jednej z tam nachádzajúcich sa bytových jednotiek, prešiel k bytovej jednotke užívateľky 78 ročnej F. Y. za účelom vypýtania si peňazí očakávajúc menší odpor poškodenej, búchal na jej vchodové dvere a okno a potom vytlačil neuzamknuté okno nachádzajúce sa vo výške 140 cm, cez ktoré neoprávnene vošiel do obývacej miestnosti domu, kde zo stolíka odcudzil voľne odloženú finančnú hotovosť vo výške 400 eur a cez rovnaké okno vyšiel von na pozemok, čím poškodenej F. Y. spôsobil škodu vo výške 400 eur, pričom obvinený bol rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/39/2015 zo dňa 17.6.2015, právoplatným dňa 17.6.2015 odsúdený pre pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona a iné, na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní sedem rokov a osem mesiacov,

t e d a

neoprávnene vnikol do obydľia iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - vlámaním a voči chránenej osobe a prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu,

č í m s p á c h a l

jednočinný súbeh zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona.

Z a t o s a m u

u k l a d á :

Podľa § 194 odsek 3 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 37 písmeno h), písmeno m) Trestného zákona, § 38 odsek 4, odsek 5 Trestného zákona, § 41 odsek 1 Trestného zákona a s použitím per analogiam § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 8 (osem) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona ho súd pre výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany podal pod Pv 410/22/2204 na Okresný súd Piešťany dňa 10.1.2023 obžalobu na R. Š. pre jednočinný súbeh zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Poškodená náhradu škody nežiadala, keďže jej bola finančná hotovosť vrátená.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 22.2.2023 urobil vyhlásenie podľa § 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku teda, že je vinný zo spáchania skutku tak, ako je mu kladený za vinu obžalobou Okresnej prokuratúry Piešťany Pv 410/22/2204 zo dňa 10.1.2023 v modifikácii prednesenej na hlavnom pojednávaní.

V dôsledku vyhlásenia v zmysle § 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, ktoré urobil obžalovaný, súd v zmysle § 257 odsek 5 Trestného poriadku postupoval primerane podľa § 333 odsek 3 písmeno c), d), f), g) a h) Trestného poriadku, pričom obžalovaný na všetky otázky odpovedal áno. V zmysle § 257 odsek 6 Trestného poriadku bolo zistené stanovisko prokurátora, ktorý navrhol vyhlásenie obžalovaného prijať a poškodenej, ktorá sa k vyhláseniu nevyjadřila.

Súd vyhlásil uznesenie v zmysle § 257 odsek 7 Trestného poriadku, ktorým prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku tak, ako mu je kladený za vinu vo výroku tohto rozsudku. V dôsledku prijatia tohto vyhlásenia obžalovaného, ktorý sa ku skutku priznal, súd nevykonával vo veci dokazovanie o vine, ale len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o náhrade škody.

Výpoveďou obžalovaného, oboznámením listinných dôkazov v rozsahu nariadeného dokazovania súd zistil nasledovné:

Obžalovaný sa ku skutku priznal a tento oľutoval. Vedel, že bol v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, urobil hlúposť. K poškodenej uviedol, že mu vadilo, keď ako prenajímateľka chodila k nim do bytu, keď bol v práci, preto tam nechcel bývať a získané peniaze chcel použiť na bývanie. Obžalovaný je slobodný, má priateľku, deti nemá. Necíti sa závislý na alkohole.

Podľa znaleckého posudku Y. Y. J. je u obžalovaného prítomná rozvinutá závislosť od alkoholu, predovšetkým v psychickej zložke, patologické hráčstvo u subnormnej osobnosti s nezrelými, impulzívnymi a disocálnymi rysmi. Závislosť od ďalších psychoaktívnych látok zistená nebola. Napriek prítomných závislostiam a páchania trestnej činnosti v súvislosti s nimi, znalkyňa obžalovanému nenavrholo uložiť žiadne ochranné liečenie, keďže by plnilo maximálne formálny účel a aktuálne sa z hľadiska psychiatrického javí výkon trestu odňatia slobody účelnejší ako ochranné liečenie. Prognóza sa javí ako menej priaznivá najmä pre mentálnu a osobnostnú štruktúru obžalovaného (impulzivita, disocialita, nezlelosť, subnorma) nechotu zatiaľ čokoľvek meniť na svojom životnom štýle, narušený hodnotový rebríček, egoistické uspokojovanie vlastných primárnych potrieb, stotožňovanie sa so životným štýlom, nekritickosť, absencia motivácie, prítomné obranné mechanizmy (racionalizácia, bagatelizácia, hyperkompenzácia, únik). Obžalovaný má dostatok informácií o škodlivosti alkoholu a hrania na automatoch a ich vzťahu k trestnej činnosti, bol poučený o rizikovosti ďalšieho užívania alkoholu a hrania na automatoch, negatívnom pôsobení na zdravie a o nutnosti abstinencie. Taktiež vie o možnosti dobrovoľného protialkoholického liečenia a liečenia patologického hráčstva v civilných podmienkach v prípade záujmu.

V registri priestupkov má obžalovaný záznamy o dvoch priestupkoch spáchaných dňa 28.8.2022, kedy vulgárne nadával matke a poškodil smetnú nádobu, za čo mu boli uložené pokuty 30 eur a 20 eur. Obžalovaný vo väzbe od 11.10.2022 vykonáva pracovnú činnosť ako upratovač spoločných priestorov, kde dosahuje dobré výsledky.

V registri trestov má obžalovaný záznamy o 7 odsúdeniach od roku 1997, najmä za majetkovú trestnú činnosť, pričom prvých päť odsúdení má zahladené. V roku 2006 bol obžalovaný rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 30T/57/2006 odsúdený za lúpež, krádež a porušovanie domovej slobody na nepodmienečný trest odňatia slobody 7 rokov a 8 mesiacov. V roku 2015 bol obžalovaný rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/39/2015 odsúdený za päť skutkov lúpeže, za krádeže a porušovanie domovej slobody na nepodmienečný trest odňatia slobody 7 rokov a 8 mesiacov, z ktorého výkonu trestu bol podmiennečne prepustený dňa 13.9.2021 so skúšobnou dobou na 3 roky.

Podľa § 194 odsek 3 Trestného zákona možno uložiť trest odňatia slobody na tri roky až osem rokov. Podľa § 212 odsek 1 Trestného zákona možno uložiť trest odňatia slobody až na dva roky.

Podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona, poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel' sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval.

Podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, priťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel' páchal viac trestných činov.

Podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona, priťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel' bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať.

Podľa § 38 odsek 4 Trestného zákona, ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 odsek 5 Trestného zákona, pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

Podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbíhajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 39 odsek 2 písmeno d) Trestného zákona, súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu.

Podľa § 39 odsek 4 Trestného zákona, v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Súd uznal obžalovaného za vinného zo skutku uvedeného v obžalobe na základe jeho vyhlásenia o vine, ktoré súd prijal a ktoré zodpovedalo aj dokazovaniu vykonanému v prípravnom konaní.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd vychádzal z ustanovení § 34 odsek 1, odsek 4, odsek 6 Trestného zákona, pričom obžalovanému musel byť s poukazom na § 34 odsek 6 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody, nakoľko horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody za zločin porušovania domovej slobody ustanovená v osobitnej časti Trestného zákona prevyšuje 5 rokov. Obžalovanému bol ukladaný úhrnný trest, nakoľko jedným skutkom spáchal zločin aj prečin.

Trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionality trestu). Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Súd pri ukladaní trestu zohľadnil spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie a pohnútku, pričom obžalovaný potom, čo mu poškodená vrátila depozit za byt v sume 240 eur, sa vrátil k jej bytu pod vplyvom alkoholu, búchal na jej dvere a okno, a keď mu neotvárala vošiel cez okno do jej bytu, očakávajúc menší odpor poškodenej vzhľadom na jej vysoký vek a keďže nebola doma, odcudzil hotovosť vo výške 400 eur, ktoré boli po zadržaní obžalovaného poškodenej vrátené.

Pohnútkou obžalovaného bolo získanie ďalšej finančnej hotovosti, napriek predtým vrátenému depozitu. Obžalovaný konal v priamom úmysle, teda chcel spôsobom uvedeným v trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom.

Z hľadiska posúdenia osoby obžalovaného, jeho osobných pomerov a možnosti nápravy, súd zistil, že obžalovaný je v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu, z ktorého bol prepustený 13.9.2021, kedy vykonával trest za zločin lúpeže aj porušovania domovej slobody, pričom za takéto trestné činy bol odsúdený aj v roku 2006. U obvineného je rozvinutá závislosť od alkoholu a patologické hráčstvo s menej priaznivou prognózou abstinencie najmä pre mentálnu a osobnostnú štruktúru obžalovaného ako aj jeho neochotu meniť životný štýl. Vo väzbe avšak obžalovaný požiadal o zaradenie do pracovnej činnosti, kde dosahuje dobré výsledky.

Pri posudzovaní poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písmeno l) Trestného zákona, nakoľko sa obžalovaný v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní priznal a čin oľutoval. Súd obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno n) Trestného zákona, aj keď urobil vyhlásenie o vine, keďže okrem priznania sa ku skutku, po spáchaní ktorého bol zadržaný, nijako navyše aktívne nenapomáhal pri objasnení trestnej činnosti. Samotné vyhlásenie viny bez ďalšej aktivity obžalovaného nemožno taktiež považovať za napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti. Obžalovanému boli zohľadnené dve priťažujúce okolnosti podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, nakoľko spáchal dva trestné činy (zločin porušovania domovej slobody a prečin krádeže) a podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona, že už bol za trestný čin odsúdený, pričom súd zohľadňoval odsúdenie z roku 2006 Okresným súdom Trnava, ktoré nemá zahladené.

S prihliadnutím na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností ako aj mieru ich závažnosti sa zákonom ustanovená trestná sadzba najprísnejšie trestného zločinu podľa ustanovenia § 194 odsek 3 Trestného zákona v trvaní 3 roky až 8 rokov mala meniť podľa § 38 odsek 4 Trestného zákona tak, že sa dolná hranica mala zvýšiť o jednu tretinu, ale keďže súd súčasne prihliadal na opätovné spáchanie zločinu podľa § 38 odsek 5 Trestného zákona, s ohľadom na odsúdenie Okresným súdom Piešťany sp. zn. 1T/39/2015, kedy sa dolná hranica trestnej sadzby zvyšuje o jednu polovicu, súd prevažujúci pomer priťažujúcich okolností nezohľadnil. Súd tak mal obžalovanému ukladať úhrnný trest odňatia slobody v sadzbe od 5 rokov a 6 mesiacov až do 8 rokov.

Keďže uložený trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, má súd v danom prípade za to, že na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného je možné obžalovanému uložiť za použitia ustanovenia § 39 odsek 2 písmeno d) Trestného zákona per analogiam trest za rovnakých podmienok ako v konaní o dohode o vine a treste prihliadnúc na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016 (R 44/2017), kde sa okrem iného konštatuje že, ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 odsek 1 písmeno b), c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatela odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu.

Súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine mal možnosť pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste, čo súd v danom prípade aj urobil, zohľadniac okolnosti skutku, kedy chcel obžalovaný získať od poškodenej ďalšie peniaze v súvislosti s ukončením nájmu, využil toho, že nebola doma a odcudzil jej hotovosť 400 eur, ktorá bola poškodenej po zadržaní obžalovaného vrátená. Obžalovaný skutok spáchal pod vplyvom alkoholu, kde je síce prognóza abstinencie menej priaznivá, avšak chránené prostredie ako výkon trestu či väzby na obžalovaného vplýva priaznivo, keďže sám žiadal o zaradenie do pracovnej činnosti aj vo väzbe, kde dosahuje dobré výsledky, čo svedčí o možnej perspektíve nápravy. Súd s poukazom na tieto skutočnosti považoval upravenú trestnú sadzbu za neprímerane prísnu. Dolná hranica trestnej sadzby tak mohla byť s poukazom na § 39 odsek 4 Trestného zákona znížená o jednu tretinu, teda z 5 rokov a 6 mesiacov na 3 roky a 8 mesiacov, keďže ju bolo možné znížiť o 22 mesiacov.

Obžalovanému súd uložil trest vo výmere 3 roky a 8 mesiacov, teda na dolnej hranici zníženej trestnej sadzby, zohľadniac skutočnosti, pre ktoré bolo možné ukladať trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby a to okolnosti skutku, kedy obžalovaný poškodenú doma nezastihol a odcudzil jej 400 eur, teda samotná závažnosť konania obžalovaného nebola taká vysoká, a hoci prognóza abstinencie od alkoholu a hráčstva u obžalovaného nie je priaznivá, snažil sa aj vo väzbe zapájať do pracovnej činnosti, čo v prípade takéhoto postoja aj po prepustení z výkonu trestu, môže eliminovať opätovné páchanie majetkovej, či s tým spojenej aj násilnej trestnej činnosti obžalovaným. Súd prihliadol aj na to, že na predchádzajúce závažnejšie konania obžalovaného súd prihliadal ako na príťažujúcu okolnosť, že už bol za trestný čin odsúdený, a na opätovné spáchanie zločinu, čo zvyšovalo dolnú hranicu trestnej sadzby o polovicu, pričom z dôvodu, že vo vzťahu k tomuto odsúdeniu bol obžalovaný podmienčne prepustený a tohto skutku sa dopustil v skúšobnej dobe, bude pravdepodobne musieť vykonať aj zvyšok trestu z predchádzajúceho odsúdenia. Všetky tieto okolnosti viedli súd k ukladaniu trestu pod dolnú hranicu zvýšenej trestnej sadzby, kde však treba poukázať, že uložený trest je nad dolnou hranicou pôvodnej trestnej sadzby pred jej zvýšením pre opätovné spáchanie zločinu. Takto uložený trest súd považuje za dostatočný aj hľadiska individuálnej a generálnej prevencie a zároveň aj dostatočne dlhý, aby obžalovaného motivoval k abstinencii od alkoholu a hráčstva, ktoré závislosti bezprostredne súviseli so spáchaným skutkom.

Uložený trest prevyšujúci výmeru 3 rokov bolo potrebné obžalovanému ukladať ako nepodmienečný, pričom z dôvodu, že obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, súd obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

S ohľadom na závery znaleckého posudku súd obžalovanému neukladal ochranné liečenie, napriek tomu, že závislosti obžalovaného súvisia s páchanou trestnou činnosťou, nakoľko liečenie by plnilo maximálne formálny účel a aktuálne sa z hľadiska psychiatrického javí výkon trestu odňatia slobody účelnejší ako ochranné liečenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku vo výroku o vine nie je možné podať odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o treste a náhrade škody je možné podať odvolanie do 15 (pätnásť) dní od oznámenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku prechádzalo.

Odvolanie prokurátora, podané obhajcom alebo splnomocnencom musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

Odvolanie má odkladný účinok.